

Europese hoorzitting over het groene NGO-lobbyschandaal: Frans Timmermans heeft heel wat te verbergen

Posted on 4 december 2025 by Lode Goukens

Vorige week vond in Straatsburg de eerste van zes hoorzittingen plaats in verband met het ngo-lobbyschandaal rond voormalig Eurocommissaris Frans Timmermans en zijn entourage. De hoofdpersoon kwam niet opdagen, maar wel twee hoge ambtenaren van de Europese Commissie. Volgens hen is het allemaal één groot misverstand. Ondertussen roepen allerlei ngo's op tot een boycot van de hoorzittingen, die immers gaan over hun miljoenensubsidies. Volgens de Europese socialisten is zelfs sprake van een 'extreemrechtse' aanval.

Waar gaat het ook alweer over? Uit documenten die opdoken in de begrotingscommissie van het Europees Parlement bleek dat de Europese Commissie groene ngo's aanstuurt om bij de Commissie zelf, maar ook bij het Europees Parlement te lobbyen. In de contracten tussen ngo's en de Commissie

zouden duidelijke opdrachten te lezen zijn.

Veel van de documenten zijn vertrouwelijk en dus moest een *Scrutiny Working Group on NGO Funding* (SWG) de kwestie nader onderzoeken. Dat alleen al ging niet zonder slag of stoot, want de rechtse fracties in het Europees Parlement moesten eerst de nodige stemmen verzamelen om die werkgroep op te richten. De SWG heeft van de Europese Commissie inmiddels honderd (van de vele duizenden) contracten gekregen, maar die mogen slechts door een paar mensen op één computer worden ingezien. En dan ook nog een computer met 'beperkingen' die na een kwartier vanzelf uitgaat.

Big business

Het lobbyschandaal verdeelt rechts en links in de EU. Gebleken is immers dat Timmermans en zijn toenmalige kabinetschef Diederik Samsom systematisch bevriende ngo's subsidieerden in ruil voor politieke steun en hand- en spandiensten rond de Green Deal. Die ngo's zijn de stoottroepen voor de linkse politieke agenda: ze draaien, hoewel 'niet-gouvernementeel', bijna uitsluitend op belastinggeld.

De groene EU-subsidies van Timmermans waren *big business*. 700.000 euro per jaar, vijf jaar lang, om de rol van 'maatschappelijk middenveld' te spelen en campagne te voeren rond klimaatverandering. In totaal 3,8 miljard euro om uit te delen. Het gaat in het schandaal vooral om de ngo's die tot de zogenoemde Green 10 behoren. Die ontvangen hun Europese subsidies grotendeels via het LIFE-programma. Dat programma heeft als hoofddoel te zorgen dat ngo's over evenveel middelen beschikken als de lobbygroepen uit het bedrijfsleven, zogenaamd om te zorgen voor 'evenwicht' in het debat. Als 'middenveld' of '*civil society*' worden de Green 10 door politici overal met open armen ontvangen. Ambtenaren nodigen hen uit om mee te denken over het beleid en deel te nemen aan studiedagen, hoorzittingen en adviesraden.

Op 17 november stuurde een aantal ngo's een brief aan de voorzitters en vicevoorzitters van de Europese fracties van socialisten, liberalen, groenen en radicaal-links om de SWG te boycotten. Als de *Scrutiny Working Group* operationeel zou worden binnen de begrotingscommissie van het Europees Parlement, zo luidde de waarschuwing, dan zou dit een bedreiging vormen voor het 'middenveld' en voor democratische procedures. Transparency International EU nam het initiatief voor de brief en bij de ondertekenaars hoorde ook de The Good Lobby en Corporate Europe.

Observatory (CEO). Dat zijn ngo's die normaal gesproken altijd ijveren voor transparantie als het om lobbyen gaat, maar die daar nu plots tegenstander van bleken te zijn.

Ook de socialisten spraken hun netwerk aan. Op 25 november, een dag voor de eerste hoorzitting, stuurde Oliver Röpke, voorzitter van het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) – waar vakbonden en werkgevers de Europese instellingen van advies voorzien – een verklaring uit. Röpke, vakbondsman en prominent socialist, beweerde dat het kritisch bekijken van middenveldorganisaties het publieke debat kan 'vormen' en een sector ondermijnt 'die essentieel is voor democratisch leven in Europa'.

Rommelige start

Nu viel er ook wel het een en ander aan te merken op de start van de werkgroep. Zo was de samenstelling bij aanvang op 26 november nog niet bekend. Ook ontbrak een duidelijke taakomschrijving en was er geen agenda voor de zes hoorzittingen. Volgens de groene Duitse Europarlementariër Daniel Freund was er daarom sprake van schending van democratische en parlementaire normen. Pikant detail: Freund lag een week eerder nog onder vuur omdat een Duitse ngo de rechtszaken die hij in de Bondsrepubliek tegen de overheid aanspande, bleek te financieren met Europese subsidies.

De hoorzitting beleefde zodoende een chaotische start. Uiteindelijk boycotten de meeste groenen en communisten de SWG en bleven thuis. Een Franse Macron-aanhanger stak een heel betoog af over het rondstrooien van verdachtmakingen, en verweet een Hongaarse Europarlementariër: 'Wat Orbán in Hongarije doet, doet u hier'. Vervolgens stapte de Fransman met veel misbaar op, gevolgd door alle socialisten en een paar verdwaalde groenen. Uiteraard onder boegeroep en gefluit van de conservatieven, patriotten en christendemocraten. Dat parlementariërs weglopen is overigens niet zo uitzonderlijk in Straatsburg. Het hoort bij de rituelen. Cameraploegen stonden de weglopers buiten op de gang op te wachten.

Volgens NSC-Europarlementariër Dirk Gotink, een van de oprichters van de werkgroep, waren de protesten enkel bedoeld om de boel te saboteren. Carlo Fidanza, de Italiaanse co-rapporteur van de werkgroep en tevens delegatieleider in het Europees Parlement van de partij van de Italiaanse premier Giorgia Meloni, repte van 'pure obstructie'. De werkelijkheid is volgens hem heel helder: 'De

komende weken gaan we de dozijnen contracten uitpluizen die de vorige Europese Commissie of hun agentschappen tekenden onder de Green Deal. En we kunnen nu al bevestigen wat al maanden duidelijk is: EU-middelen, betaald met geld van de Europese belastingbetalers, werden gekanaliseerd naar ultra-groene ngo's om Europarlementariërs onder druk te zetten en in sommige gevallen zelfs andere afdelingen van de Commissie. Allemaal ten dienste van het doordrukken van de meest absurde groene regeltjes, geproduceerd tijdens het Timmermans-tijdperk.'

'Geen staatsgeheimen'

Ook de Nederlandse Europarlementariër Sander Smit (BBB) wil dat de groene subsidiedeals met ngo's boven tafel komen. 'Deze overeenkomsten bevatten geen staatsgeheimen. BBB blijft voor openbaarmaking en voor nieuwe transparantieclausules in het LIFE-subsidiefonds ter voorkoming van het belobbyen van Europarlementariërs door activisten die worden betaald van belastinggeld. Het is uit oogpunt van de democratische rechtsstaat zorgelijk dat de Europese Commissie zo terughoudend blijft met het verlenen van inzage aan leden van het Europees Parlement. Wat BBB betreft wordt openbaarmaking van EU-subsidieovereenkomsten met ngo's zelfs een eis van het Europees Parlement voor instemming met een nieuwe EU-meerjarenbegroting vanaf 2028.'

In het kader van het LIFE-programma werden tussen 2021 en 2024 maar liefst 2947 subsidiedossiers goedgekeurd voor een totaalbedrag van 2,8 miljard euro. Het grootste deel van dat EU-geld (388 miljoen euro) ging naar organisaties gevestigd in Brussel, meestal lobbygroepen. Nederlandse aanvragers ontvingen 138 miljoen euro en stonden daarmee op de zesde plaats, na België, Italië, Spanje, Frankrijk en Duitsland. In de top-vijftien staat slechts één Oost-Europees land, namelijk Polen: op de zevende plaats met 123 miljoen euro subsidies. Er werd ook intern met geld geschoven. Zo ging een dikke 100 miljoen euro naar de Europese Investeringsbank (EIB) en de European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA).

Bijna de helft van het LIFE-geld (46 procent) ging naar bedrijven. Zo kreeg het Rotterdams consultancybedrijf Ecorys 32,9 miljoen euro (en nog een paar miljoen extra bij de Brusselse afdeling). Het ingenieursbureau Stantec kreeg 27,75 miljoen euro en de Duitse consultants van Elmen EWIV harkten ook bijna 27 miljoen euro binnen.

Bij de non-profitorganisaties valt op dat de Waalse natuurvereniging Natagora tekende voor niet minder dan 23,4 miljoen euro. De Vlaamse tegenhanger Natuurpunt tikte af op 19,66 miljoen in vier jaar tijd. De Belgische (Duitstalige) Naturschutz BNVS kreeg 11 miljoen euro en REScoop.eu, de Europese federatie van burgerenergiecoöperaties (investeerders in windmolens), 8,47 miljoen euro.

Hoe zit het met de klimaat-ngo's? Het machtige Brusselse European Environmental Bureau (EEB) kreeg in vier jaar tijd 6,61 miljoen euro, waarvan een deel werd doorgeschoven naar andere organisaties. Friends of the Earth Europe (FoEE), de eerste ngo die in het subsidieschandaal met naam werd genoemd, was in vier jaar tijd goed voor 7,88 miljoen euro. De andere 'ultra-groene ngo's' waar Fidanza naar verwees zijn:

- Transport & Environment (5,62 miljoen euro)
- Stichting Birdlife Europe (5,47 miljoen euro)
- Birdlife International (1,8 miljoen euro)
- Wetlands International (5,29 miljoen euro)
- Climate Action Network Europe (5 miljoen euro)
- de lobby-afdeling van het Wereldnatuurfonds *WWF European Policy Programme* (8,76 miljoen euro exclusief de miljoenen euro's voor de afdelingen in de afzonderlijke lidstaten)
- CEE Bankwatch Network (3,3 miljoen euro)
- Zero Waste Europe (3,18 miljoen euro)
- Health And Environment Alliance HEAL (5,7 miljoen euro)
- Stichting Rewilding Europe (2 miljoen euro)
- Pesticide Action Network Europe (1,63 miljoen euro)

Op Wetlands, Zero Waste en Rewilding na horen deze organisaties bij de al genoemde Green 10-coalitie. *'Most receive core funding from the European Commission'*, meldt de eigen website. In totaal gaat het daarbij om 44 miljoen euro.

'Geen bewijzen'

De Commissie stuurde twee vertegenwoordigers naar de eerste hoorzitting. Kurt Vandenberghe, die het directoraat-generaal klimaat (DG CLIMA) leidt, verklaarde dat er geen bewijzen zijn dat er regels zijn overtreden. De ngo's – door Vandenberghe aangeduid als *'civil society organisations'* – zouden hun werkprogramma onafhankelijk hebben georganiseerd. Wel zou de Commissie zich

hebben gerealiseerd dat de contracten de schijn wekten van aansturing en dat het gesubsidieerd belobbyen van Europarlementariërs schadelijk zou kunnen zijn voor de reputatie van de Commissie. Daarom, aldus Vandenberghe, werden de protocollen veranderd.

De tweede vertegenwoordiger van de Commissie was Eric Mamer, van het directoraat-generaal leefmilieu (DG ENVI). Hij gaf tijdens de hoorzitting toe wat al was bewezen, namelijk dat lobbyactiviteiten gespecificeerd waren in de werkprogramma's van de ngo's en dat deze gekoppeld waren aan de beurzen of subsidies. Onder de nieuwe, in 2024 afgekondigde richtlijnen zal dit nooit meer gebeuren, bezwoer Mamer. Vandenberghe ontkende dat de Commissie externe organisaties subsidieert om bij haar eigen diensten of afdelingen te lobbyen. Ook het eigen CINEA-agentschap zou daarvoor geen mandaten verstrekken.

Heel andere conclusies dus dan die van de Italiaanse co-rapporteur Carlo Fidanza. Er zijn nog vijf hoorzittingen te gaan. Wordt vervolgd.

In Wynia's Week volgt Lode Goukens het groene ngo-lobbychandaal rond Frans Timmermans op de voet. Dit zijn eerdere afleveringen:

*[Belastingbetalersbond wil Frans Timmermans voor de rechter zien vanwege het NGO-schandaal](#)

*[Brussel besteedt miljarden euro's aan duistere lobby's voor klimaat- en asielbeleid – dankzij de Europese Rekenkamer weten we het nu zeker](#)

*[Schandaal: PvdA'er Frans Timmermans subsidieerde in Brussel in het geheim actiegroepen om bij het EU-parlement te lobbyen voor zijn groene plannen](#)

Wynia's Week verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk gemaakt** door de donateurs. Doet u mee, ook straks in het nieuwe jaar? [**Doneren kan zo.**](#) **Hartelijk dank!**

Donateurs kunnen ook reageren op recente artikelen, video's en podcasts en ter publicatie in Wynia's Week aanbieden. Stuur uw reacties aan reacties@wyniasweek.nl. Vergeet niet uw naam en woonplaats te vermelden (en, alleen voor de redactie: telefoonnummer en adres). Niet korter dan 50 woorden, niet langer dan 150 woorden. Welkom!